

Posudek oponenta diplomové práce

Autor práce: Bc. Alžběta Jilečková

Název práce: Od lidovosti k fantastice : Proměna lidových motivů a jejich nová funkce na vybraných příkladech z polské literatury od romantismu do konce 20. století

Rok: 2019

Oponent práce: PhDr. Eugen Gál, PhD.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Autorka diplomové práce jasně formulovala jak cíl práce, tak i náležitě strukturovaně zpracovala dané téma. K závěrům dospívá důkladnou a velmi detailní analýzou vybraných děl. Zpravidla se věnuje nejen polské, ale i světové fantasy-literatuře, podává historický průřez daného typu polské literatury, a sleduje i četné motivy, které se v nich objevují. Dobře pracuje i s komparací děl, resp. motivů, a tak lze konstatovat, že práce naplňuje cíle, které si diplomantka vytyčila.

2. Klady práce

Fantasy-literatuře se věnuje jen relativně úzká skupina badatelů, přitom od 80. let oslovuje tento typ literatury stále větší počet čtenářů (resp. diváků filmových adaptací těchto děl) i v našem středoevropském prostoru. Někteří z nich, např. Tolkien, Rowling(ová), ale i polský Sapkowski, patří mezi autory, jejichž díla jsou u těchto čtenářů velmi vysoce ceněna a patří dnes mezi klasiky tohoto žánru. Klíčovou hodnotu této diplomové práce spatřuji právě v tom, že její autorka se odvážně pustila do relativně málo probádané oblasti a přináší cenný průřez (nejen) polské literatury. Vážím si též její snahy precizovat hranice mezi různými typy podobné literatury, tj. science fiction, fantasy a hororu a jejich vztah k lidovosti a mýtu, stejně jako její úsilí o jistou „destigmatizaci“ fantasy v rámci „tradiční“ literatury.

3. Nedostatky práce

Mé dílčí výhrady se týkají především některých nepřesných či nejasných formulací diplomantky nebo několika drobných přestupků proti obvyklým pracovním postupům. Např. na s. 14 diplomantka píše: „*Stejně tak není titulovaným upírem upír skutečný...*“ – jak tomu máme rozumět? Na s. 13. konstatuje autorka, že „*Někteří jazykovědci uvádějí...*“ – obvykle je v takových příkladech vhodné odkázat na konkrétní příklady. Obdobně je tomu u dalšího příkladu na s. 15: „*Podobná témata můžeme nalézt u Byrona, Goetheho, Shakespeara a dalších...*“ – v kterých dílech? Nebo opět na s. 14: „*...můžeme najít inspiraci gotickým románem, předchůdcem moderního hororu, který byl v této době populární četbou nejen v Anglii, ale i v dalších evropských zemích.*“ – v kterých? Na s. 29 pak čteme: „*Při porovnání české a polské fantasy scény objevíme řadu paralel, vývoj obou národních literatur byl v tomto směru podobný*“ – jaké jsou to paralely a v čem je podobnost?

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Na s. 16 autorka diplomové práce píše: „*Potřeba překročení hranice našeho času je tedy člověku kulturně daná, ne-li vrozená, protože pouze mytologické považuje člověk za obecně platné*“. Prosím o výklad smyslu tohoto tvrzení.
2. Diplomantka sama tematizuje i lásku, erotiku či sexualitu ve fantasy-literatuře, a to v adekvátní míře. V maďarské sekundární literatuře se ale objevila např. i diskuse o možné homosexualitě některých postav v Tolkienově trilogii Pán prstenů. Co o tom soudí?
3. Jaké hodnoty fantasy-literatury považuje za hodnoty relevantní i z hlediska klasické/moderní literatury?

5. Případné další vyjádření

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce **splňuje** požadavky standardně kladené na diplomovou práci.
- b) **Doporučuji** práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: **výborně**

Datum: 26.08.2019

Podpis:

